

Arbejdsprogram for Arktis 2024

Arbejdsprogram for Arktis 2024									
Opgave								Tidsfrist	
ID nr.	Indsatsområde	Titel	Kort beskrivelse	Ny eller fast opgave?	Ydelseskategori	Leverance	Kontekst og politisk ophæng	MIM/ FVMs frist for bestilling	Universitet - forventet frist for leverance
1a	Arktisk natur og miljø	"Buffer"	Der er behov for på ad hoc plan at kunne trække på AUs faglige viden i ekspertgrupper eller som deltager sammen med MST i nationale og internationale møder, hvor der ikke er indgået andre særskilte aftaler om bidrag; AU deltager med finansiering fra anden side periodevist i en række af Arktisk Råds faglige ekspertgrupper. Det drejer sig bl.a. om ekspert-grupper under - AMAP (kontaminanter), - PAME (havmiljø, MPA m.m.) – CAFF/CBMP (flora, fauna, økosystemer, biodiversitet) - EGBCM (sod, SLCP) samt AC-task forces. Rammer for opgaver kan være fastlagt i særskilte aftaler; Kompetencen for råstofområdet er overdraget til Grønland, men MIM skal i internationale sammenhænge kunne redegøre for forholdene i hele riget	Fast	Rådgivning	Løbende Dialog	Det er vigtigt at sikre KoD bidrag til projekter i Arktisk Råd og andre relevante projekter samt sikre formidling af viden via databaser og anden formidling, bl.a. omkring optimal datahåndtering.	Løbende	Løbende
1b	Arktisk natur og miljø	OECM i Arktis, herunder Grønland	I Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME (Protection of the Arctic Marine Environment) fortsætter arbejdet i ekspertgruppen for marine beskyttede områder med projektet om OECM (Other Effective Conservation Measures), på dansk andre forvaltningsforanstaltninger, der linker direkte til de enkelte landes identifikation af OECM, herunder i Grønland. Projektet bygger på Biodiversitetskonventionen (CBD)'s beslutning om OECM'er og arbejdet vil ske med udgangspunkt i CBD's kriterier fra CBD beslutning 14/8, samt en række organisationers vejledninger, som er baseret på workshops, herunder i ICES (International Council for Exploration of the Sea) og HELCOM (havmiljøkonventionen for Østersøen), om udpegnings af OECM. Formålet med denne opgave er, at DCE fortætter bidraget til at lede det faglige arbejdet i arbejdsgruppen PAME om OECM sammen med eksperter fra USA og Canada og bidrager med eksempler fra Grønland. Desuden er formålet at DCE deltager i ekspertgruppens relaterede arbejde, hvor der i 2024 vil blive behov for input til en opdatering af PAME's "MPA Framework Report", som beskriver rammerne for de arktiske landes arbejde med MPA (marine protected areas). I 2024 forventes det, at DCE skal bidrage med følgende: • Koordinere og lede projektmøder mellem de ledende lande, samt den tilknyttede ekspertgruppe. • Færdiggøre oversigtskapitler om OECM og udarbejde kapitel i rapporten om eksempler på MPA og OECM i Grønland. • Bidrage til at planlægge og afholde en international ekspertworkshop, der har været planlagt som en del af projektet. Der er opnået medfinansiering til at afholde denne workshop fra Nordisk Ministerråd. • Bidrage til at rapporten foreligger som udkast til godkendelse.	Fast	Rådgivning	Videnssynthese	OECM bidrager til implementeringen af de nye globale naturmål under CBD. Aftalen, der er indgået CBD's partskonference i december 2022, opstiller 23 globale mål for naturindsatsen, herunder et helt centralt mål om, at 30 procent af verdens hav og land skal være beskyttet inden 2030, fx gennem udpegede MPA eller OECM områder. Opgaven sigter direkte mod en leverance som Rigsfællesskabet er led på i Arktisk Råds arbejdsgruppe PAME, sammen med USA og Canada. Desuden har Rigsfællesskabet i perioden 2023-2025 formandskabet i Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME, og opgaven understøtter en prioriteret indsats under formandskabet. Projektet er beskrevet i PAME's og arktisk råds arbejdsgruppen for biodiversitet (CAFF)'s arbejdsprogrammer, som et samarbejdsprojekt. Pausen i Arktisk Råd, har medført at projektet har været på pause, men projektet er genoptaget og igangværende i 2024.	Løbende	Løbende
1c	Arktisk natur og miljø	Opdatering af PAME's vejledning om Ecosystem Approach (EA) - med mulige case-studies, samt relateret arbejde	I Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME (Protection of the Arctic Marine Environment) er der udarbejdet en EA (Ecosystem Approach) vejledning med 6 elementer for at implementere en økosystembaseret forvaltning. PAME vedtog gennem sit arbejdsprogram for 2021 – 2023 at opdatere vejledningen, samt at udarbejde en vejledning for hvordan implementering af økosystembaseret forvaltning kan følges i de enkelte lande. Projektet kaldes "Revise the Ecosystem Approach Framework (EA) and develop a	Fast	Rådgivning	Rapport	Rigsfællesskabet har i perioden 2023-2025 formandskabet i Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME. Opgaven understøtter en prioriteret indsats under formandskabet. Derudover understøtte arbejdet den arktiske regions implementering af globale naturmål, herunder Biodiversitetskonventionen (CBD)'s 23 nye	Løbende	Løbende
1d	Arktisk natur og miljø	Bidrag til Styrkelse af Stockholmkonventionen og EU's kemikaliregulering via AMAP bidrag mm.	Der har igennem mange år været høj politisk fokus på at overvåge den globale forurening i Arktis, som bidrager væsentlig til viden om grænseoverskridende forurening, især fra POP-stoffer, der transporteres over lange afstande. Data indsamles under AMAP Core og andre relaterede projekter, som modtager tilskud via Miljøstøtte til Arktis. Der ønskes som forberedelse til internationale møder (fx INC/OEWG/COP/POPRC) opdateret viden om stoffer baseret på data fra Arktis. Rådgivningen omfatter ny viden om stoffer, som kan forventes reguleret i EU eller globalt eller som allerede er reguleret, herunder nominering af stoffer under Stockholmkonventionen og arbejdet om effektiviteten af konventionen, skadelige kemikalier i plast ifm. etablering af en ny plastikkonvention. Data skal desuden eventuelt bidrage i forbindelse med etablering af et nyt, globalt videnskabspolitiske panel om kemikalier, affald og forureningsforebyggelse. Desuden kan der evt. forventes et mindre bidrag til arbejdet under Minamatakonventionen. Der kan desuden forventes bidrag til et nyt arbejde under POPRC ved langtransport samt viden om stoffer, der er under vurdering i POPRC, herunder, mellemkædede klorparaffiner (MCCP), langkædede PFAS (C9-C21 PFCA) og chlorpyrifos. Og endelig kan eventuelle bidrag vedr. POP- og andre skadelige stoffer i plast (Additiver) forventes inkl. bidrag vedr. Chemicals of Emerging Arctic Concern (CEAC).	Fast	Rådgivning	Notat	Danske bidrag til kemikaliekonventionerne	Løbende	Løbende
1e	Arktisk natur og miljø	Faglig støtte af andre prioriterede indsatser under Rigsfællesskabets formandskab i PAME	Rigsfællesskabet har i perioden 2023 – 2025 formandskabet i Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME (Protection of the Marine Environment). Denne opgave vil bidrage med faglig og videnskabelig understøttelse af prioriterede indsatser under formandskabet. Projektet vil give input til arbejdet med en "Info Brief" om invasive arter, som er ledet af Finland. Derudover deltager DCE i to projekter om undervandsstøj. Endelig følger DCE efter nærmere aftale i samarbejdet mellem Arktisk Råds arbejdsgrupperne PAME og EPPR om miljøeffekter relateret til forskellige brændstoftyper.	Ny	Rådgivning	Andet	Rigsfællesskabet har i perioden 2023-2025 formandskabet i Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME. Opgaven understøtter en prioriteret indsats under formandskabet. Under formandskabet vil Rigsfællesskabet have fokus på økosystembaseret tilgang og særlig prioritere undervandsstøj, invasive arter og OECM/MPA'er. Prioriteterne vil have synergi med CAFF's prioriteter og understøtte det norske formandskab i Arktisk Råd samt den skandinaviske/nordiske trekløver.	Løbende	Løbende
1f	Arktisk natur og miljø	Økologi, sårbarhed og mulig fremtidig forvaltning for Scoresbysundområdet	Som opfølgning på det arktiske miljøministermøde i 2010 har danske og grønlandske myndigheder arbejdet med at identificere sårbare marine områder i Grønland og belyse mulige forvaltningstiltag. Naalakkersuisut og den daværende miljøminister besluttede i maj 2011, at der skulle laves detaljerede analyser for tre områder: Disko Bugt og Store Hellefiskebanke (Vestgrønland), Nordvandet (Nordgrønland) og Scoresbysund (Østgrønland). På nuværende tidspunkt er der udarbejdet en detaljeret analyse for Disko Bugt og Store Hellefiskebanke og en for Nordvandet. For Østgrønland har Aarhus Universitet udarbejdet "Greenland Sea – an updated strategic environmental impact assessment of petroleum activities Scientific Report from DCE" og arbejder med et såkaldt "Netværksprojekt". Begge inkluderer viden om økologi, sårbarhed og mulig fremtidig forvaltning for Scoresbysundområdet. Der findes dog ikke en særskilt rapport for Scoresbysundområdet. Nærværende projekt vil munde ud i en særskilt rapport om økologi, sårbarhed og mulig fremtidig forvaltning for Scoresbysundområdet. Meget af denne viden findes allerede, hvorfor projektet primært vil stå for at samle denne viden. I relevant og muligt omfang vil ny viden og data søges indarbejdet i rapporten.	Ny	Rådgivning	Rapport	Opgaven er et levn fra en beslutning tilbage fra 2011, hvor Naalakkersuisut og den daværende miljøminister besluttede, at der skulle laves detaljerede analyser for tre områder: Disko Bugt og Store Hellefiskebanke (Vestgrønland), Nordvandet (Nordgrønland) og Scoresbysund (Østgrønland). Pt. findes der ikke en særskilt rapport for Scoresbysund.	Løbende	December
2	Arktisk klima								
3a	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Råstofrelaterede miljøeffekter i Grønland	Rådgivningsydelse til Grønlands Selvstyre er fastlagt i særskilt aftale mellem Miljøstyrelsen for Råstoffer og Aarhus Universitet gældende årene 2020 – 2024 og er ikke omfattet af denne ydelsesaftale.		Rådgivning				

3b	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Akkrediteret kemisk forskningslaboratorium	Ifølge aftale mellem Grønlands Selvstyre og DCE driver DCE et akkrediteret kemisk forskningslaboratorium bl.a. fokuseret på forskning relateret til forurening fra minedrift. Laboratoriet er senest blevet udstyret med en Multi Collector Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometer (MC-ICP-MS) der kan måle Hg-isotoper.		Beredskab				
3c	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Oliespildsberedskab	Ifølge aftale mellem Grønlands Selvstyre og DCE har DCE udarbejdet operationelle oliespildsatlas for Grønlands vestkyst og østkyst og besidder en betydelig ekspertise om den miljømæssige effekt af metoder til oliespildsbekæmpelse.		Beredskab				
3d	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Strategisk miljøvurdering og Regional Baseline Assessment	Strategiske miljøvurderinger (SEIA) og Regionale Baseline Assessments (RBA) sikrer baselinedata og ny viden som basis for rådgivning til Grønlands Selvstyre samt forskning indenfor hhv. de arktiske marine økosystemer, kysten og de terrestriske økosystemer. Der er i 2021 gennemført en RBA for Sydgrønland og en RBA for Svartenhuk/Uummannaq. En RBA for Disko-Nuusuaq er under planlægning til gennemførelse i 2023-24.		Rådgivning				
3e	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Opbygning af webgis med grønlandske natur- og miljødata	Understøtning af Grønlands Naturinstituts opbygning af webgis med natur og miljødata		Rådgivning				